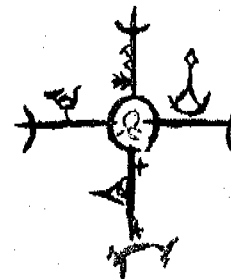

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.: 200600205	Dok.nr.: 15
Årsvnr.: 510	Dato: 12.6.06
Avt.: SAHI	Saksbeh.:
U off	

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Din tuj./Deres ref:
200600205-/GUH

Mitt tuj./Vår ref:
SKM/hns

Beivi/Dato:
12.06.2006

HØRINGSUTTALELSE TIL NORDISK SAMEKONVENSJON

Norske Samers Riksforbunds (NSR) landsmøte 2006 viser til forslaget til nordisk samekonvensjon av 26. oktober 2005, og vil innledningsvis berømme den finsk-norsk-svensk-samiske ekspertgruppen for et banebrytende nybrottsarbeid i utformingen av forslaget. Den fremste nordiske ekspertise på området har enstemmig maktet å avveie forholdene mellom samiske rettigheter og storsamfunnets behov på en framtidrettet måte innenfor de rammer den nordiske rettsorden setter. Dette vil kunne legge viktige føringer på det videre arbeidet med samiske rettigheter generelt, og med nordisk samekonvensjon spesielt.

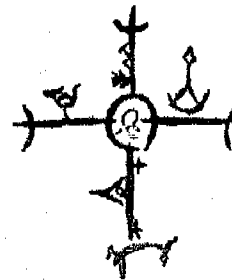
Landsmøtet vil også berømme de utallige samer som i tidligere generasjoner har arbeidet for sterkere samiske rettigheter og samisk samarbeid over landegrensene. I denne forbindelse finner landsmøtet grunn til å framheve det arbeid som Samerådet har utført som initiativtaker i saken. Opprettelsen av Nordisk sameråd i 1956 var et uttrykk for ønske om etablering og tilrettelegging av et organisert samarbeid mellom samer over landegrensene. Dette kommer klart uttrykk gjennom resolusjonen vedtatt på samekonferansen i Gällivare i 1971, der det heter at:

"Vi samer er ett folk, og rikenes grenser skal ikke bryte vårt folks fellesskap."

Denne målsettingen har siden den gang vært en rettesnor i NSR's arbeid for samiske rettigheter. Landsmøtet vil uttrykke sin tilfredshet med at NSR i ulike kapasiteter opp gjennom årene, har deltatt i utformingen av det forberedende arbeidet med samekonvensjon. Arbeidet med samekonvensjonen ble startet et nordisk perspektiv på samekonferansen på Åre i 1986. Siden den gang har også samene på russisk side kunnet delta, jf. blant annet Samekonferansen i Murmansk i 1996. Det arbeid som ekspertgruppen har utført, har bred forankring i det samepolitiske arbeidet over landegrensene blant samer i lang tid. I tillegg har en rekke nordiske myndighetsorganer støttet og lagt til rette for arbeidet.

Norgga Sámiid Riikkasearvi - Norske Samers Riksforbund

Postboks 173 N 9521 GUOVDAGEAIDNU	Telefon 78 48 69 55 Telefaks 78 48 69 88	Bankgiro 4901.10.15084 Org.Nr 971 481 463	Mobil: 99 36 52 57 E-post nsr@nsr.no
--------------------------------------	---	--	---

Landsmøtet viser til at forslaget til nordisk samekonvensjon er et meget omfattende dokument og dekker svært viktige samfunnsområder. Vi vil særlig understreke at:

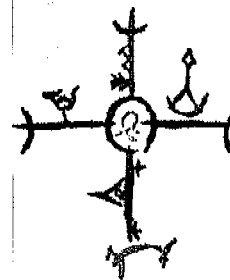
1. forslaget er en rettighetskonvensjon og utgjør en første samlet rettsregulering for samene i Finland, Norge og Sverige. Slikt sett representerer det en fornyelse og utvikling i vår samtid av den anerkjennelse de nordiske statene gjorde av samenes hevdvunne rettigheter som ble kodifisert gjennom Lappekodisillen av 1751, - samene som et eget folk med rett til egen framtid, uten hinder av riksgrensene som da ble trukket.
2. selv om samer bosatt i Russland ikke omfattes av konvensjonen, er det framhevet at de tre konvensjonsstater bør legge forholdene til rette for samhandling med samene også i Russland. Samer med russisk statsborgerskap bosatt i Finland, Norge eller Sverige vil bli omfattet av konvensjonen.
3. Forslaget representerer en statsrettslig nydannelse. Samekonvensjonen vil derfor være av stor interesse for urfolk og stater i andre deler av verden der det bor urfolk. Dette representerer en stor utfordring for samene og de nordiske land i det framtidige internasjonale arbeidet med urfolksrettigheter.
4. når det gjelder bestemmelsene i konvensjonsforslaget gis det regler for:
 - det samiske folkets allmenne rettigheter
 - samisk styring
 - samisk språk og kultur
 - samisk rett til land og vann
 - samiske næringer
 - gjennomføring og utvikling av konvensjonen,
 - sluttbestemmelser.

Landsmøtet viser til at alle disse reglene er svært viktige for det samiske folkets framtid, sett både i et indre utviklingsperspektiv, og i forhold til de stater samene er statsborgere av. NSR slutter seg derfor til rettsreglene i forslaget til nordisk samekonvensjon, slik de ordlydende er foreslått.

Landsmøtet har merket seg at forslaget til samekonvensjon får stor betydning for utviklingen av:

Norgga Sámiid Riikkasearvi - Norske Samers Riksforbund

Postboks 173	Telefon 78 48 69 55	Bankgiro 4901.10.15084	Mobil: 99 36 52 57
N 9521 GUOVDAGEAIDNU	Telefaks 78 48 69 88	Org.Nr 971 481 463	E-post nsr@nsr.no

- forholdet mellom samene som et folk og de respektive statsmyndigheter i Finland, Norge og Sverige både i et nasjonalt og grenseoverskridende perspektiv
- samenes indre liv når det gjelder språk, kultur, næringsliv og samfunn, samt oppbyggingen av grenseoverskridende samiske myndighetsorganer på ulike samfunnsfelt, samiske institusjoner og utviklingen av samarbeid i det sivile samiske samfunn over landegrensene.

Begge disse dimensjonene utgjør meget store utfordringer for framtiden. Det kan bli et større behov for å feste samenes politiske oppmerksomhet på en sterkere måte om disse forholdene i framtiden.

Av andre forhold landsmøtet vil trekke fram er at konvensjonen slår fast at:

- samene er urfolket i Finland, Norge og Sverige
- samene har rett til selvbestemmelse som et folk i overensstemmelse med folkerettens regler og bestemmelsene i denne konvensjon
- rettighetene som er foreslått i konvensjonen er minsterettigheter
- statene skal vise tilbørlig respekt for det samiske folks rettsopfatninger, rettslige tradisjoner og sedvaner, samt ta hensyn til disse i lovgivning og rettsanvendelse

Landsmøtet viser til at forslaget til samekonvensjon er utarbeidet i et partnerskap mellom samene og de tre lands statsmyndigheter. Derfor er det også er viktig for den framtidige utvikling av dette partnerskapet at:

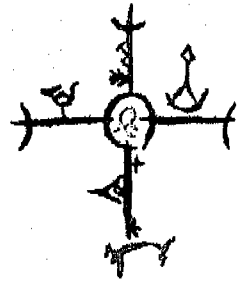
- Samene er representert i landenes forhandlingsdelegasjoner om Samekonvensjonen på en likeverdig måte med statene
- Samekonvensjonen skal etter undertegningen forelegges for de tre sametingene for godkjenning
- Ratifiseringen av konvensjonen i de enkelte stater først kan skje etter at sametingene har godkjent den.
- Det skal opprettes en nordisk samekonvensjonsnemnd for å følge gjennomføringen av konvensjonen. Nemndas medlemmer skal være uavhengige
- for å sikre en så enhetlig anvendelse av samekonvensjonen som mulig, skal statene gjøre bestemmelsene i konvensjonen direkte anvendelig som nasjonal lov

Til slutt vil landsmøtet:

- oppfordre sametingene i Finland, Norge og Sverige i samarbeid å utvikle felles strategier for oppfølgingen av arbeidet med samekonvensjonen i forhold til egen befolkning og statlige og andre myndigheter i de respektive land konvensjonen omfatter.
- Peke på at støtte fra andre urfolk i verden er viktig i den videre prosess. Derfor er det naturlig at Samisk parlamentarisk råd og

Norgga Sámiid Riikkasearvi - Norske Samers Riksforbund

Postboks 173	Telefon 78 48 69 55	Bankgiro 4901.10.15084	Mobil: 99 36 52 57
N 9521 GUOVDAGEAIDNU	Telefaks 78 48 69 88	Org.Nr 971 481 463	E-post nsr@nsr.no

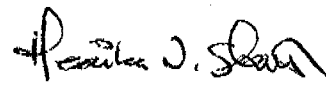

Samerådet gjerne i fellesskap med sametingene utvikler strategier for dette arbeidet, samt forholdet til mellomstatlige organer man finner naturlige i en slik sammenheng. Dette også av hensyn til en framtidig utvikling av samekonvensjonen i forhold til samene i Russland.

- oppfordre statsmyndighetene i Finland, Norge og Sverige å slutte seg til ekspertgruppens forslag til nordisk samekonvensjon.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Silje K. Muotka (sign)
Leder

Heaika N. Skum
Sekretariatsleder

Mánnggus/Kopi til: Sametinget

Norgga Sámiid Riekkasearvi - Norske Samers Riksforbund

Postboks 173	Telefon 78 48 69 55	Bankgiro 4901.10.15084	Mobil: 99 36 52 57
N 9521 GUOVDAGEAIDNU	Telefaks 78 48 69 88	Org.Nr 971 481 463	E-post nsr@nsr.no